

До
Председателя на Научно жури
Проф. д-р Ива Христова, дмн
НЦЗПБ
София

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ	
Изх. №	20.....
Вх. №	94-38/26.05.2026
Бул. "Янко Сакъров" № 26 София 1504, тел.: 9446109	

РЕЦЕНЗИЯ

от проф.д-р Ани Кеворк Кеворкян, дм
ръководител на катедра по Епидемиология и МБС,
Медицински университет-Пловдив

относно

конкурс за заемане на Академична длъжност „Доцент“
по научна специалност „Епидемиология“ (03.01.29)
област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт,
Професионално направление 7.1. Медицина
обявен за нуждите на отдел “Епидемиология“ на НЦЗПБ (ДВ.бр. 15/06.02.2026 г.) и
съгласно (Заповед №106/07.04.2026 г.) на Директора на НЦЗПБ-София

Единствен кандидат по обявения конкурс:

д-р Лили Емилова Рахамимова -Маринова, дм
Завеждащ отдел "Епидемиология и надзор на заразните болести" при НЦЗПБ

I. Анализ на кариерния профил на кандидата.

Д-р Лили Маринова е възпитаник на Медицинския университет в София, където през 1995 г. придобива магистърска степен (специалност „Медицина“) с отличен успех от държавните изпити. Непосредствено след дипломирането постъпва като лекар-ординатор в Националната многопрофилна транспортна болница „Цар Борис III“, София. Следващите двадесет и пет години от професионалния ѝ път без прекъсване и към момента са свързани с епидемиологията на заразните заболявания като наука и практика. В периода 2001-2016 г. работи в отдел "Епидемиология и надзор на заразните болести" при Националния център по зарзани и парзитни болести (НЦЗПБ) и изминава последователно всички степени в академичното развитие: научен сътрудник III степен (2003 г.) и II степен (2006 г.), а от 2010 г. е главен асистент. Заема академичната длъжност „Доцент“ по научната специалност „Епидемиология“ през 2015 г., а през следващата година оглавява отдел "Епидемиология и надзор на заразните болести" при НЦЗПБ. Промени в кариерното развитие на кандидатката настъпват с преминаването ѝ в системата на Столичната регионална здравна инспекция (СРЗИ) с акцент върху приложната епидемиология и трупането на административен опит като гл. експерт,

главен инспектор, началник на сектор, началник на отдел "Епидемиология и контрол на заразните болести" и зам.-директор. От края на 2025 г. и понастоящем заема длъжността завеждащ отдел "Епидемиология и надзор на заразните болести" при НЦЗПБ, София.

В хода на следдипломната си квалификация, д-р Л. Маринова придобива специалност „Епидемиология на инфекциозните болести”, Медицински университет, София (2005 г.), а през 2024 г. придобита ОКС „Магистър“, специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, Медицински университет, София. Афинитетът към научните разработки е в основата на защитената през 2012 г. образователно-научната степен “Доктор“ по научната специалност „Епидемиология“ с тема „Епидемиология на морбили в България в условията на елиминация и възможности за ефективен надзор“.

Важна предпоставка за повишаване на цялостната квалификация и израстване на кандидатката е отличното владеенето на английски и руски езици. Притежава много добри компютърни умения, свързани с администриране и управление на национални и регионални специализирани информационни системи за епидемиологичен надзор на заразни заболявания; доставка и анализ на данни в специализирани уеб-портали за надзор на заразните болести: TESSy на ECDC за морбили, паротит, рубеола и Легионерска болест (до 2016 г.); Национална система за борба с КОВИД-19 и Регистър на ваксинирани лица (2022-2025 г.).

Впечатление правят многобройните курсове и специализации, посетени от д-р Маринова в хода на нейното професионално развитие, с което повишава и надгражда своята квалификация в областта на надзора на заразните болести, ваксините и имунопрофилактика, епидемиологичната статистика, анализ на риска и киберсигурност, ранно оповестяване при кризи, свързани с биологично оръжие и биотероризъм. Посочени са 36 курса, от които в чужбина 12: Словения (2003 г.), Румъния (2005 г.), Албания (2005 г.), Холандия (2006 г.), Португалия (2007 г.), Испания (2007 г.), Люксембург (2008 г.), Финландия (2009 г.), Швеция (2010, 2011), Обединеното кралство (2012), Франция (2024 г.)

Членува в 3 съсловни и научни организации: БЛС, Българско научно дружество по епидемиология на инфекциозните и неинфекциозните болести (БНДЕИБ) и Югоизточно-европейски медицински форум.

II. Общо описание на представените материали по конкурса.

Представените документи и материали по конкурса отговарят на изискванията на Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в РБ (ЗРАСРБ) и специфичните изисквания на НЦЗПБ-София, като предоставят доказателствен материал, необходим за провеждането на настоящата процедура. Нямам общи публикации с кандидатката.

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие.

Д-р Лили Маринова е автор/съавтор на общо 48 научни труда, представени както следва: дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“; автореферат; 16 пълнотекстови публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus/Web of science), от които 7 с импакт фактор; 28 пълнотекстови публикации в издания с научно рецензиране, нереперирани в световноизвестни бази данни с научна информация (списания/сборници); 1 монография и 1 практическо ръководство за здравни работници

и здравни медиатори. Четири от статиите са рецензирани в хода на процедурата за придобиване на ОНС “доктор“ (от тях 3 са в списания реферирани и индексирани в Scopus/Web of science, като 2 са с импакт фактор и 1 в нереферирано списание).

Така, в настоящия конкурс за придобиване на АД “Доцент“, кандидатката участва общо с 43 научни труда, неповтарящи доказателствения материал по предходната процедура в академичното развитие. Те са разпределени, както следва:

-дисертационен труд; 1 монография; 13 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus/Web of science), от които 5 в списания с импакт фактор: *Eurosurveillance* (IF₂₀₁₆-7.202), *Comptes rendus de l'Academie bulgare des Sciences* (IF₂₀₁₄-0.284), *Eur J Public Health* (IF₂₀₁₃-2.459), *Vaccine* (IF₂₀₁₂-3.492), *Eurosurveillance* (IF₂₀₁₁-6.153); 27 публикации в издания с научно рецензиране, нереферирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 1 практическо ръководство за здравни работници и здравни медиатори. Общият импакт фактор от петте публикации е 19.587.

В допълнение, д-р Маринова представя списък за 36 участие с доклади в научни форуми (от които 4 в чужбина) и съответно отразени под формата на резюмета в сборници от конференции/конгреси.

Представеният монографичен труд „Ефекти от COVID-19 пандемията върху изпълнението на националната имунизационна програма в област София -град “ е написан на 115 страници в четири обособени глави, като включва информация и анализ за разпространението на COVID-19 в света и у нас с акцент върху ефекта на пандемията върху общественото здраве и особено върху изпълнението на имунизационните програми. Подробно са описани методиките за проучване на пандемията и имунизационния обхват със задължителни имунизации и реимунизации в периода 2020-2022 г. в област София град, което може да бъде използвано не само в периоди на извънредни ситуации. През призмата на регионалната идентичност на COVID-19 в област София град, д-р Маринова потвърждава негативния импакт, който пандемията нанесе в страната като за целта се проследява динамиката в имунизационния процес още преди пандемията. Основните резултати от нейните проучвания показват значителен спад в имунизационния обхват под 95% за първичните имунизации (с изключение на имунизацията срещу туберкулоза и срещу хепатит Б в родилния дом) и за реимунизациите, което е предпоставка за възникване на взривове и епидемии от ваксинопредотвратими заболявания в областта, в т.ч. и от отдавна овладяни и елиминирани на национално ниво инфекции. В резултат на водещото място, което заема COVID-19 в структурата на инфекциозната заболяемост и смъртност в област „София-град“, целият ресурс на здравеопазната система е ангажиран с действия по превенцията, контрола и лечението на коронавирусната инфекция. Това рефлектира върху имунизационната дейност, която е компрометирана, а имунизационният обхват е снижен. Рестриктивните мерки и страха на родителите от възникване на тежки нежелани реакции след ваксиниране в контекста на COVID-19 и усложнената епидемична обстановка са допълнителни моделиращи фактори за отчетения нисък имунизационен обхват през пандемичния период. Монографията се отличава с научната си стойност като

на базата на задълбочения анализ са формулирани и предложени конкретни решения за подобряване на имунизационните политики.

С голяма приложна стойност е участието на д-р Маринова при адаптирането на практическото ръководство за здравни работници и здравни медиатори „Да поговорим за предпазване от болести. Как да повишим броя на детските имунизации“, издадено през 2012 г. Колебанието във ваксините и имунизациите са оценени от експерти като една от основните заплахи за общественото здраве през XXI век, което налага търсенето на подходи за тяхното преодоляване. Познаването на имунологичната и епидемиологичната ефективност на ваксините, техното съхранение и правилните методи на приложение са само предпоставка за постигането на висок имунизационен обхват и съответно колективен имунитет. В цитираното ръководство по увлекателен и достъпен начин, съвместо с експерти от ECDC и Световното сдружение по здравна комуникация (WHCA), са описани подходи и комуникационни стратегии за повишаване на доверието във ваксините с конкретни примери за разговор с родители(баби/дядовци/настойници), представени са гледните точки на експерти по социален маркетинг, здравна промоция и медия, на т.нар. „труднодостъпни“ групи от населението, както и на експерта по ваксини и здравния работник. В ръководството са включени и много практически съвети, целящи да попомогнат здравния работник при отговор на често задавани въпроси, свързани със страховете на родителите относно имунизациите, с което да ги подпомогнат при взимане на информирано решение за имунизация.

Разпределението на останалата научна продукция по настоящия конкурс (40 статии, от които 8 на английски език и 32 на български език) по място на участие на кандидатката в авторските колективи на посочените публикации потвърждават активното ѝ участие в разработките (концепция на научното изследване, провеждане и оформяне): на 12 статии е първи автор (30%), на 11 статии е втори автор (27.5%), на 3 (7.5%) е трети автор, а в останалите е четвърти или последващ автор. Те обхващат значими проблеми в епидемиологията на заразните заболявания в следните тематични направления: епидемиология на въздушно-капкови инфекции (морбили, рубеола, грип, легионелози и Легионерска болест, коклюш, респираторно-синцитиална инфекция, ТОРС); епидемиология и надзор на други остри зарзани болести, включени в годишните анализи за заразните заболявания в страната; ваксини, имунопрофилактика и имунизационни политики; епидемиология на нови и завръщащи се остри заразни и паразитни болести -COVID-19, малария; международни пътувания и имунопрофилактика; международни здравни правила и граничен здравен контрол. Екипността на кандидатката е в основата на съвместни проучвания с други специалисти в опит разглежданите теми да бъдат обхванати многостранно и в дълбочина.

Основна част от трудовете на д-р Маринова са посветени на морбили, като нейния интереса към този вирус и свързаните с него проявления продължават и след защита на ОНС “доктор“ през 2012 г. За това свидетелстват общо 10-те публикации по темата. Кандидатката е участвала активно в проучванията върху епидемиологията на морбили в България в периода на елиминация, включително в хода на голямата епидемия в периода 2009-2010 г. В хода на нейното протичане са описани и случаи на нозокомилано разпространение на морбили, включително над 300 случая при медицинския персонал.

Ценни са молекулярно-биологични проучвания на положителни за морбили пациенти в периода на елиминация в България, както и проучването върху комплекс от социално-икономически фактори като причина за възникване на усложнения при заболялите. Част от научните разработки са фокусирани върху надзор на морбили и оценка на ефективността на Информационната система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от морбили (2011 г.). Допълнителни проучвания са свързани с анализ на моделиращите епидемичния процес фактори, водещи до персистиране циркулацията на дивия морбилен вирус сред българското население и местното му разпространение, независимо от наличието на високоефективна ваксина.

Д-р Маринова в съавторство е участвала при изготвянето, интерпретацията и написването на годишните анализи на острите заразни заболявания в България (основни епидемиологични показатели) в продължение на 12 години. Това само по себе си е значим принос в епидемиологичната наука у нас. Възможността за проследяване на тенденциите в разпространението на всички основни нозологични единици, подлежащи на съобщаване и регистрация и причините за това служат за извеждане на препоръки за подобряване на надзора, за промени в нормативната уредба, за адаптиране на препоръките за имунизации, за проследяване на природната огнищност и др. Това подпомага здравната мрежа и определят насоки във вземането на управленски решения на Министерство на здравеопазването относно контрола върху епидемичното разпространение на тези заболявания сред населението.

Важни за практиката са резултатите от проведени проучвания с участието на д-р Маринова върху нагласите на различни целеви групи от населението по отношение на ваксините и имунизациите, за да се установят причините за наличието на т.н. „джобове“ неимунно население. Избраните целеви групи са: общопрактикуващи лекари, педиатри, епидемиолози, медицински сестри, фелдшери, здравни медиатори и здравни инспектори от населени места в три пилотни области в страната, избрани по предварително зададени критерии - гр. Самоков (област София), гр. Благоевград (област Благоевград), с. Ковачево – община Септември (област Пазарджик). Проучванията са довели до организиране на серия от обучение на целевите групи за работа с материалите при общуването им с родителите и обществеността по въпроси, свързани със заразните заболявания и предпазването от тях чрез имунизации.

В част от научните трудове на кандидатката е извършена оценка на ефективността на Информационната система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от морбили. Аналитичната част е довела до проемни, важни за практиката: въз основа на резултатите от оценката, системата е доразвита и усъвършенствана. Разработено и внедрено е разширение на системата, създаващо нови възможности, както в частта, предназначена за извеждане на данни, така и в аналитичната ѝ част. Включени са нови променливи, свързани с регистриране на допълнителни данни от епидемиологичното проучване: ако случаят е част от взрив – място на взрива (населено място, училище или друго детско заведение, болница или друго лечебно заведение); регистриране на допълнителни епидемиологични данни за рубеола: бременност, номер на гестационна

седмица, генотип на рубеоления вирус; подобрена е възможността за генериране на таблични и графични справки по области и възрастови групи; въвежда се регистрация, съобщаване и отчет на проучените и отхвърлени случаи на морбили и рубеола. Като най-значителен принос се определя възможността на системата за регистрация, съобщаване и отчет на проучените и отхвърлени случаи на морбили и рубеола, с което тя максимално се доближава до европейските изисквания за специфичност, чувствителност и своевременност на надзора на тези две заболявания. По-нататъшното доусъвършенстване на функционалността на системата в посока - покриване на всички критерии за елиминация на морбили и рубеола, поставени от СЗО, обосновават пред Министерство на здравеопазването необходимостта от продължение на „Националната програма за елиминация на морбили и рубеола”.

Всичко гореизложено е основание да приема посочените в самооценката на д-р Маринова приноси, съдържащи се в представените научни и научно-приложни трудове. Независимо, че съгласно приетите минимални национални изисквания за АД „Доцент“ участието в научни форуми в страната и чужбина не е обект на оценяване и не носи съответен брой точки на кандидата, искам да се спра накратко и върху тази активност. Тя е свързана с популяризиране на резултати и достижения на кандидата сред научната общественост. Общият брой участия на д-р Маринова на специализирани научни форуми в цялостната ѝ професионална кариера до момента е 36, от които 20 след придобиване на ОНС „Доктор“ през 2012 г.

IV. Отражение на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж).

Публикациите на д-р Маринова, към момента на рецензирането и въз основа на предоставената от кандидатката справка, са цитирани общо 210 пъти, от които 149 в *Scopus/ Web of Science* (при изключени автоцитирания). Цитиранията са основно от чуждестранни автори, главно в реферирани и индексирани издания с импакт фактор, което само по себе си е показателно за качеството на публикуваните научни разработки с участието на кандидатката. Импакт факторът от цитирания е 434. Преобладаващата част от цитиранията са след защита на ОНС „доктор“ през 2012 г., отразяващ интензивен период на проучвания, анализ и споделяне на научните резултати. С най-висока цитируемост се отличават три статии, свързани със задълбочените и представителни за страната анализи на морбилната епидемия от 2009-2011 г. И трите са отпечатани в престижното научно списание *Eurosurveillance*, фокусирано върху теми, свързани с надзора, епидемиологията, превенцията и контрола на заразните заболявания в Европа. Публикацията „The measles outbreak in Bulgaria, 2009-2011: An epidemiological assessment and lessons learnt“ е цитирана 57 пъти, „An update on an ongoing measles outbreak in Bulgaria, April-November 2009“ е с 36 цитирания и „Nosocomial transmission of measles among healthcare workers, Bulgaria, 2010“ е с 35 цитирания. Те са свързани с едно от основните направления в научноизследователската дейност на д-р Маринова - изучаването на морбилната инфекция в страната и нейните проявления под формата на взривове и епидемии в светлината на целите на Световната здравна организация за

постигане на елиминация на морбили, в частност в Европейския регион, за чието в съавторство съществен принос има и кандидатката.

V. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност.

Кандидатката предоставя справка за учебна натовареност към Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ към Медицински университет София, свързана с преподаване на студенти от специалност „Инспектор по общественото здраве“. Комплексната качествена оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност включва: справка за аудиторна заетост по години от лекции, упражнения, както и участие в семестриални и държавни изпити. Учебната натовареност на кандидатката в двете последователни академични години (2022/2023 г. и 2023/2024 г.) е равномерна – съответно по 90 часа лекции и по 75 часа практически упражнения ежегодно. Участието в семестриални изпити за двете цитирани години е общо 21.12 ч., а за провеждане на държавни изпити - 31 часа. Трябва да бъде отбелязано също, че преподавателският опит на д-р Маринова е по-разностранен, като в периода 2001-2026 г. като сътрудник в НЦЗПБ (Отдел Епидемиология) е участвала като ръководител, отговорник или гост-лектор на курсове за следдипломно и индивидуално обучение, организирани от НЦЗПБ и други институции по въпроси свързани с имунопрофилактика, дезинфекция, дезинсекция и дератизация, надзор на заразните заболявания и др.

VI. Допълнителна научна активност/внедрителска дейност:

Кандидатката демонстрира широк спектър от научни интереси като активен участник/ръководител в общо 20 научноизследователски проекта, от които 15 международни. Тематиката на проектната дейност е разнообразна и е свързана с укрепване на надзора, политиката и законодателството в областта на превенцията и контрола на инфекциозните заболявания; мрежата за надзор и контрол на Легионерската болест в Европа; мониториране и оценка на европейските имунизационни системи; мрежата за надзор и контрол на ваксинапредотвратимите болести в Европейския съюз; план за действие в областта на науката и обществото при епидемии и пандемии, засилване на устойчивостта към рискове от бедствия в България и изработване на Национален профил на риска от бедствия в България и др. Въз основа на това са реализирани някои от представените публикации в настоящия конкурс. Участието в изброените проекти допълва и надгражда натрупаните през годините практически умения на д-р Маринова като епидемиолог от една страна, а от друга обогатява изследователския и преподавателския ѝ опит.

Впечатление прави и внедрителската дейност на кандидатката, свързана основно с подобряване на надзора на заразните болести в страната. В съавторство в периода 2003-2011 г. участва във внедряването на: *ELISA метод за доказване на антигела срещу Legionella pneumophila* (И.Томова, Л.Маринова, 2003 г.); Разработване и въвеждане на унифицирана форма за протоколиране на дейността, извършвана по време на епидемиологичното проучване на взрив от Легионерска болест (ЛБ), включително и взимане на проби от околна среда (Маринова Л., И. Томова, Р. Филипова, 2005 г.); Разработване на автоматизирана система за оперативен надзор и контрол на заразните болести в Р. България (А. Курчатова, М. Кожухарова, Л. Маринова, А. Минкова, М. Стоева, Л. Милушева, 2006 г.); Стандартна форма за разпространение на уеб базирана

информация за седмичната заболяемост от остри инфекциозни болести за целите на оперативния епидемиологичен надзор на заразните заболявания в България (М. Кожухарова, Л. Маринова, А. Георгиев, 2007 г.) ; Разработване на интернет базирана дистанционна форма на обучение на работещите в сферата на общественото здравеопазване (М. Кожухарова, А. Георгиев, Л. Маринова, К. Пармакова, 2008 г.) и Разработване на интернет базирана информационна система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от морбили, паротит и рубеола в България (Маринова Л., М. Кожухарова, Я. Марков, 2011).

VII. Изпълнение на минималните национални изисквания: Спазвайки изискванията на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответно този на НЦЗПБ-София, всички представени в хода на рецензията данни са трансформирани в точков еквивалент, за да бъде оценено изпълнението на минималните национални изисквания за заемане на АД „Доцент“. **При минимален изискуем брой точки 400, д-р Маринова е представила доказателствен материал за общо 3 603.3 точки, разпределени съответно:**

➤ **Критерий А** (Показател 1. Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ на тема „Епидемиология на морбили в България в условията на елиминация и възможности за ефективен надзор“) - **50 точки;**

➤ **Критерий В** (Показател 3. Хабилитационен труд-монография - „Ефекти от COVID-19 пандемията върху изпълнението на националната имунизационна програма в област София -град“, 2026 (ISBN 978-619-7714-22-7) - **100 точки;**

➤ **Критерий Г** с общо **398.3 точки при необходимими минимум 200 точки,** разпределени както следва:

Показател 7. Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science) – 13 броя- **160.6 точки;**

Показател 27. Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове)- 27 броя- **237.7 точки**

➤ **Критерий Д.** с общо **2540 точки при необходимими минимум 50 точки,** разпределени както следва:

Показател 10. Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове (Scopus и Web of Science) - 149 цитирания- **2235 точки;**

Показател 12. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране – 61 цитирания - **305 точки;**

➤ **Критерий Е.** с общо **515 точки,** разпределени както следва:

Показател 15. Придобита медицинска специалност- 1 специалност- **40 точки;**

Показател 16.Участие в национален научен или образователен проект- 5 проект - **75 точки;**

Показател 17. Участие в международен научен или образователен проект–10 международни проекта - **200 точки;**

Показател 19. Ръководство на международен научен или образователен проект – 5 международни проекта - **200 точки;**

Сумарно преставените данни надхвърлят многократно националните минимални изисквания за заемане на АД „Доцент“.

VIII. Заключение:

Д-р Лили Маринова е изграден епидемиолог, познаващ теорията на Епидемиологията като медицинска наука. Може да се похвали и с богат практически опит, както в надзора на заразните заболявания, провеждането на теренни епидемиологичните проучвания при значими инфекциозни заболявания, така и в комплексното организиране и провеждане на противоепидемични мерки. Има изразен афинитет към науката, като представените публикации и цитирания, проектна дейност и международни специализации я характеризират като перспективен учен. Представеният доказателствен материал по настоящата процедура покрива и многократно надвишава специфичните наукометрични критерии за придобиване на академична длъжност „ДОЦЕНТ“, съгласно Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и този на НЦЗПБ-София.

Въз основа на това убедено си позволявам да препоръчам на членовете на Научното жури, определено със Заповед №106/07.04.2026 г. на Директора на НЦЗПБ-София, д-р Лили Емилова Рахамимова-Маринова, да бъде избран за „ДОЦЕНТ“ по научна специалност „Епидемиология“ за нуждите на отдел „Епидемиология“ на НЦЗПБ-София.

Изготвил рецензията:

проф. д-р Ани Кеворкян, дм

22.05.2026 г.